

ВИДОВИ ТУЖБИ

Судија

м-р Катерина Георгиевска

Апелационен суд Скопје

ПАРНИЦА

ТУЖБА

COURT AND LAW

Парничната постапка се поведува со тужба.

Тужбата по правило е иницијален акт, со која се поведува определена постапка.

Во теоријата на правото, како средство на правна заштита се проучуваат тужбите.

Тужбата претставува иницијално парнично дејствие, чија форма и содржина е определена со закон.

Тужбата мора да содржи:

- тужбено барање,односно барање за донесување пресуда,
- факти на кое се заснова барањето,
- докази со кои можат да се утврдат тие факти,
- податоци што треба да ги содржи секој поднесок(надлежен суд,странки и нибни законски застапници или полномошници,означување на предметот на спорот и потпис на подносителот),
- вредноста на предметот на спорот

Со тужбата се остварува едно барање по судски пат.

Со поднесување на тужбата во судот се отвара една постапка,парница,а со тоа се создава должност за судот,согласно законот да ја испита основаноста на тужбеното барање и да донесе пресуда со која го усвојува или одбива тоа барање.

Поднесувањето на тужбата во судот произведува правно дејство и тоа како **материјално-правно** исто така и **процесуално правно**.

Материјално-правното дејство се гледа во зачувувањето, зголемувањето и остварувањето на субјективното право. (Со поднесување тужба во судот: се прекинува застарувањето на побарувањето, се прекинуваат преклузивните рокови)

Процесуално-правното дејство се гледа во однос на надлежноста на судот и диспозицијата на странките.

Со доставувањето на тужбата на тужениот почнува да тече парницата.

Во теоријата на процесуалното право, а исто така и во теоријата на материјалното право, се прави разликување на тужбите на видови. Ова разликување има свое теоретско и практично значење.

Разликувањето на тужбите на видови се врши според определени критериуми. Ќе стане збор за позначајните од нив, а во врска со нив и за поделбата на тужбите на соодветни видови.

Основната поделба на тужбите во процесната теорија се заснова на критериумот **содржина на правна заштита** што се бара со тужбата.

Кај тужбите постои разлика и со оглед на **природата на тужбеното барање**

Во теоријата на процесното право се разликуваат три видови тужби, според својот **материјален-правен учинок** и тоа

1) кондемнаторни тужби, со кои се бара судот со пресуда да му наложи, да го обврзе тужениот врз основа на определен пропис содржан во материјалното право, нешто да стори, да трпи, или да пропушти (тужба за осуда, на чинидба)

(2) деклараторни тужби - тужби со кои се бара да се утврди постоење или непостоење на некое право или правен однос, односно за вистинитост или неvistинитост на некоја исправа (тужба за утврдување)

3) конститутивни тужби, со кои се бара засновање, промена или престанок на некој правен однос, односно со пресуда да се создаде некоја промена во определен правен основ, која промена, по правило, без пресуда не би можело да се изврши (правно-преобразувачка тужба)

Поделбата на тужбите на кондеменаторни ,деклараторни, конститутивни е од посебно значење за материјалното и за процесуалното право.

Тоа е со оглед на **остварувањето на правната заштита** со секој одделен вид тужби, со оглед на **дејството на одлуките** што се донесуваат по секоја од нив и со оглед на **нивната извршливост.**

Со конститутивните и деклараторните тужби, правната заштита се постигнува со правосилноста на одлуките донесени по нив.

Додека по одлуките донесени по кондемпнаторните тужби, ако обврските не се исполнат доброволно, се води постапка за присилно извршување.

Кондемнаторни тужби

- ▶ Со тужба правна заштита може да се остварува и со осуда на тужениот во корист на тужителот нешто да чини, да трпи или да пропушти. Оваа заштита се постигнува со кондемнаторните или осудувачките тужби кои уште се нарекуваат и тужби што гласат на чинење.
- ▶ Заштитата со кондемнаторните тужби е предвидена за случаите кога тужениот извршил повреда или вознемирување на правото на тужителот, поради што е должен спрема него нешто да чини, трпи или пропушти.

Кондемнаторни тужби

- ▶ Во кондемнаторната тужба тужителот тврди дека поради однесувањето на тужениот, фактичките односи помеѓу нив не се такви какви што треба да бидат според правната норма со која тие се уредени, поради што е потребно да се преземат (репресивни) мерки, тие односи да се воспостават сообразно со содржината на правната норма.
- ▶ За да може тоа да се оствари, и по кондемнаторната тужба **судот најпрвин е должен да утврди каква правна состојба треба да постои помеѓу странките, т.е. да утврди дали на тужителот навистина му следува субјективното право за кое бара заштита, дали тоа право е повредено од тужениот, и што е потребно да се стори (какво чинење, трпење или пропуштање на тужениот е потребно) тоа право да се оствари.**

Кондемнаторни тужби

- ▶ Утврдувањето на постоењето правен однос или право е деклараторна преамбула на пресудата што се донесува по кондемнаторната тужба. Со оглед на оваа преамбула кондемнаторната тужба се доближува до деклараторната тужба, но помеѓу нив сепак има суштествени разлики. Додека правосилноста на пресудата донесена по деклараторната тужба го опфаќа токму утврдувањето на постоењето односно непостоењето на правниот однос или правото, правосилноста на пресудата донесена по кондемнаторната тужба не се протега и на деклараторната преамбула.
- ▶ Деклараторната преамбула не е предмет на судската изрека, туку се внесува само во образложението на пресудата. Но, кога тужбеното барање од кондемнаторната тужба е одбиено, тогаш пресудата навистина „личи на деклараторна“ (барањето не е уважено затоа што е утврдено дека не постои правото за кое се тврди дека е повредено - негативна тужба за утврдување).

Кондемнаторни тужби

- ▶ Кондемнаторната тужба претпоставува постоење на правниот интерес, но тој овде не се докажува, туку кај оваа тужба тој се претпоставува.
- ▶ Тоа е резултат на начелната забрана самовласно да се заштитуваат правата .
- ▶ Оттука, практично кондемнаторна тужба може секогаш да се поднесе.
- ▶ Сепак, во некои ситуации правниот интерес кај кондемнаторната тужба доаѓа до израз.
- ▶ Судот може да му наложи на тужениот определено чинење само ако тоа втасало до заклучувањето на главната расправа .
- ▶ Од ова правило има два исклучока: (1) ако усвои барање за издржување, судот може да го обврзе тужениот и на чинење што не се втасани и (2) пресудата со која тужениот се обврзува да предаде или да преземе предмети дадени во закуп, може да се донесе и пред престанувањето на тие односи .

Кондемнаторни тужби

- ▶ Крајната цел на заштитата според кондемнаторната тужба не е правосилноста на пресудата што се донесува по неа, како што е тоа случај со деклараторната тужба и со конститутивната тужба .
- ▶ Крајната цел на заштитата според оваа тужба е фактичките односи помеѓу странките да се уредат како што е тоа определено со пресудата што е донесена по неа, во согласност со правната норма која ги уредува тие односи.
- ▶ ако должниот субјект не се покори на пресудата, се остварува во постапката за присилното извршување (во постапка за извршување), што е суштествена разлика помеѓу заштитата според кондемнаторната тужба, од една и заштитата според деклараторната и конститутивната тужба, од друга страна .

Кондемнаторни тужби

- ▶ По повод кондемнаторно тужбено барање се донесува кондемнаторна пресуда.
- ▶ Изреката на пресудата со која се уважува тужбеното барање од кондемнаторната тужба, е всушност декларација (што треба да се направи за да се оствари повреденото право).
- ▶ Репресијата која се врзува само за кондемнаторната тужба, всушност, не се чувствува во парничната постапка, туку дури во извршната постапка што подоцна се спроведува.
- ▶ Од друга страна, секоја пресуда (пресудата донесена по деклараторната тужба и по конститутивната тужба) е кондемнаторна во делот во кој се утврдува обврска за плаќање на парничните трошоци.

Деклараторни тужби

- ▶ Со тужба може да се остварува правна заштита со утврдување на извесноста и сигурноста на правата или правните односи, со цел да не дојде до нивна повреда или вознемирување.
- ▶ Оваа заштита се постигнува со деклараторните тужби или тужбите за утврдување. Крајната цел на деклараторните тужби е утврдување на постоењето или непостоењето на извесно право или правен однос (а исто така и на вистинитоста или неvistинитоста на некоја исправа (Чл.177 од ЗПП).
- ▶ Деклараторната тужба историски е најновиот облик на правна заштита (се појавила во средината на XIX век).
- ▶ До тогаш заштитата што требало да се остварува со неа се остварувала со кондемнаторната тужба.

Деклараторни тужби

- ▶ Со деклараторна тужба може да се бара:
 - ▶ (1) да се утврди постоење односно непостоење на некое право или правен однос и
 - ▶ (2) да се утврди вистинитост односно неvistинитост на некоја исправа .
- ▶ Со деклараторна тужба не се бара осуда на тужениот на определена престација (тоа се бара со кондемнаторните тужби, ниту пак може да се бара правно обликување (тоа се бара со конститутивните тужби).

Деклараторни тужби

- ▶ Со деклараторна тужба може да се бара да се утврди дека некоја исправа потекнува односно не потекнува од оној што е назначен на неа како емитент.
- ▶ Со деклараторна тужба не може да се бара да се утврди дека содржината на исправата е вистинита или невистинита.
- ▶ Со деклараторна тужба, исто така не може да се бара утврдувањето на факти .

По одлуката донесена по **деклараторна тужба** не се води присилно извршување, освен евентуално во делот за трошоците, во што таа се разликува од кондемнаторната тужба, а заштитата според неа се постигнува со правосилноста на одлуката што ќе биде донесена по неа, исто како и кај конститутивната тужба.

Со оглед на тоа дека со деклараторните тужби може да се бара постоење или непостоење на право односно правен однос, како и вистинитост или невивистинитост на некоја исправа, **деклараторните тужби се јавуваат во два вида:**

▶ 1. позитивни тужби за утврдување (дали постои некое право односно правен однос; дали некоја исправа е вистинита).

▶ 2. негативни тужби за утврдување (непостои некое право или правен однос; некоја исправа е невивистинита).

Деклараторна тужба може да се поднесе ако за тоа постои правен интерес.

- ▶ 1. Деклараторна тужба може да се поднесе ако е тоа предвидено со законот
- ▶ Законот дава овластување да се поднесе ваква тужба (на пример тужба за утврдување или оспорување на татковство,
- ▶ законот го овластува судот да упати на поднесување тужба (тоа го има во извршната постапка, во вонпарничната постапка).
- ▶ Во овие случаи тужителот не е должен да го докажува постоењето на својот правен интерес: правниот интерес се претпоставува според законот (*ex lege*).
- ▶ 2. Деклараторна тужба може да се поднесе кога тужителот **има правен интерес** да се утврди постоењето односно непостоењето на правото или правниот однос или вистинитоста односно неvistинитоста на исправата **пред** втасаноста на барањето за чинењето од истиот однос
- ▶ 3. Деклараторна тужба може да се поднесе кога тужителот има некој друг правен интерес .

Тужителот е должен да го докаже *постоењето на правниот интерес* да се поднесе тужбата. Се смета дека нема правен интерес за поднесување тужба за утврдување, ако правната заштита може да се оствари со конститутивна тужба или со кондемпнаторна тужба .

Ако одлуката во спорот зависи од тоа дали постои или не постои некој правен однос кој станал спорен во текот на парницата, тужителот може, покрај постојното барање, да истакне и тужбено барање судот да утврди дека таков однос постои односно дека не постои;

- ▶ Ова ако судот пред кој тече парницата е надлежен и за такво барање и нема да се смета дека се врши преиначување на тужбата т.н. **инцидентална тужба за утврдување.**

- ▶ **Инцидентална тужба** може да биде и противтужбата
- ▶ Кога е истакнато инцидентално барање, од тужителот или од тужениот во противтужбата, судот може да одлучува за основаноста на тужбеното барање со меѓупресуда.

Тужбите за утврдување се нарекувани
уште и **предизвикувачки или
провокативни (les actions provocatoires)**:
Едно лице постојано тврди дека не
постои определено право или однос со
што го предизвикува тужителот да
поднесе тужба (provocatio ad agendum);
Предизвикувачки се нарекувани тужбите
за утврдување, на пример, во
француската и во старата српска
граѓанска судска постапка .

Заштитата со **деклараторната тужба** не значи обликување на нови правни односи, изменување на постојните правни односи или укинување на постојните правни односи - таква заштита може да се оствари со конститутивна тужба. Извесна разлика има кај патернитетните и матернитетните тужби.

Со деклараторна тужба не се бара осуда - т.е. одредување на престација .

По повод деклараторно тужбено барање се донесува деклараторна пресуда.

По пресудата што се донесува по ваква тужба не се води присилно извршување - сето тоа го има кај правната заштита со кондемнаторната тужба .

Силата на пресудата што се донесува по **деклараторната тужба** се искажува во правосилното утврдување на определена правна содржина.

Доколку должниот субјект подоцна, кога ќе втаса неговата обврска, не постапи според тоа како таа обврска е утврдена со пресудата донесена по деклараторна тужба, овластениот субјект може да поднесе нова - кондемнаторна тужба со која ќе бара исполнување на престацијата .

Во парницата по кондемнаторната тужба, судот е врзан за содржината на обврската на должниот субјект како што таа е утврдена со правосилна пресуда донесена по деклараторна тужба.

Бидејќи попречува да дојде до идни повреди и вознемирувања на правата, правната заштита што се остварува со **деклараторна тужба** се јавува како највисок и најблагороден вид на дејствување на судот во парнична постапка (*nobile officium iudicis*), слично како што е и вонпарничното судење во најголемиот број случаи.

Конститутивни тужби

Со тужба правна заштита може да се остварува и со создавање (конституирање) правни односи кои до тогаш не постоеле, како и со изменување или укинување на правните односи кои до тогаш постоеле. Оваа заштита се постигнува со **конститутивните** или преобразувачки односно правно обликувачки **тужби**.

Заштитата со конститутивните тужби е предвидена кога за промените на одделни правни ситуации според законот не е доволна само волјата на заинтересираните субјекти, туку за тоа е потребна и силата на судската одлука.

Крајната цел што се постигнува со конститутивни тужби е со пресудата што е донесена по неа да се изврши обликување (преобразување) на некои правни ситуации во смисла на конституирање.

Заштита со конститутивни тужби може да бараат само лицата на кои законот изречно им признава легитимација за поднесување на тужбата. Тоа е случај :
-кога законот не дозволува правните субјекти самите, со изјава на својата волја, да предизвикаат правни промени .

-кога за правната промена е потребна согласност од двајцата учесници во правниот однос, а таква согласност нема (на пример, излучна тужба).

Конститутивни тужби

По повод конститутивно барање-тужба се донесува конститутивна пресуда.

Целта на заштитата со конститутивната пресуда се остварува исто како и кај деклараторната пресуда, со правосилноста на пресудата и не е потребно да се преземаат други дејствија.

Дејството на конститутивната пресуда настапува со нејзината правосилност, во тој момент настапува правно обликување или преобразување на правниот однос.

Пример: со тужба се бара развод на брак и со донесувањето на пресудата со која е изречен разводот на бракот тој брак престанува (конститутивното дејство)

Според тоа, од која област на правото произлегува барањето на тужителот (природата на барањето) тужбите можат да се поделат на:

- стварно-правни,
- облигационо-правни,
- брачни,
- патернитетски,
- тужби за поништување

Со оглед на природата и дејството на субјективното право што се заштитува се разликуваат два вида тужби:

▶ 1)
стварни
тужби

▶ 2)
лични
тужби

Поделбата на тужбите на стварни и лични е од посебно значење за материјалното право.

- ▶ Со **стварните тужби** (actiones in rem) се заштитуваат апсолутните субјективни права. Бидејќи апсолутните субјективни права дејствуваат erga omnes, особеност на овие тужби е дека не е познато против кои субјекти можат да се поднесат додека не е извршена повреда односно вознемирување на правото.
- ▶ Со **личните тужби** (actiones in personam) се заштитуваат релативните субјективни права. Бидејќи релативните субјективни права дејствуваат inter partes, особеност кај овие тужби е дека потенцијалниот тужен е познат и пред да е сторена повреда или вознемирување на правото.

Постојат и тужби со кои се остварува само процесно-правен учинок, како што е на пример **тужба за поништување** на пресуда на избран суд, или за прогласување неважност на договорот за избран суд.

Одредбите од ЗСДСП се однесуваат на стварно правна заштита на правото на сопственост која се постигнува со **сопственичка тужба.**

СОПСТВЕНИЧКА ТУЖБА

Сопственичка тужба е тужба со која се бара заштита на правото на сопственост.

Најчесто се во употреба оние тужби со кои се штити некое стварно право.

Нормативното уредување на сопственичките тужби во нашиот правниот систем е содржано во повеќе закони

Основни одредби за нив се наоѓаат во ЗСДСП, во Одделот 5, под наслов –Заштита на право на сопственост -- одредбите од чл.156-163

ВИДОВИ СОПСТВЕНИЧКИ ТУЖБИ

- ▶ а) сопственичка тужба за поврат на стварта (чл.156-159 од ЗСДСП),
- ▶ б) тужба за претпоставен сопственик(чл.160)
- ▶ в) тужба поради вознемирување на сопственоста(чл.161) негаторна тужба
- ▶ г) тужба за заштита на сосопственоста, односно заедничката сопственост(чл.162)
- ▶ д) деклараторна тужба(чл.163)
- ▶ ѓ) излачна тужба(чл.163)

- ▶ **Сопственичка тужба за поврат на стварта (чл.156-159 од ЗСДСП),**
 - ▶ Ја поднесува сопственикот кој нема владение против држателот на стварта.
 - ▶ Во тужбеното барање треба точно да се назначи стварта чиј поврат се бара.
 - ▶ Оваа тужба е кондемнаторна.

- ▶ Тужба за претпоставен сопственик(чл.160 од ЗСДСП)-Публицијанска тужба,
- ▶ настнала уште во римското право
- ▶ Лицето кое прибавило определена ствар врз правна основа и на законит начин, а незнаело и не можело да знае дека не станало сопственик на стварта(претпоставен сопственик), има право да бара нејзин поврат и од совесниот држател кај кого таа ствар се наоѓа без правна основа или послаба основа.

- ▶ Тужба поради вознемирување на сопственоста-негаторна тужба(чл.161 од ЗСДСП)
- ▶ Негаторната тужба името го добила уште во римско право.
- ▶ Оваа тужба може да се поднесе против трето лице,кое,непосредно го вознемирува сопственикот ,на друг начин ,а не со одземање на стварта.
- ▶ Целта на негаторната тужба е да се попречи вознемирување и да се забрани натамошно пречење во остварувањето на правото на сопственост.

- ▶ Тужба за заштита на сосопственоста, односно заедничката сопственост (чл. 162 од ЗСДСП)
- ▶ Сосопственикот односно заедничкиот сопственик има право на тужба за заштита на правото на сопственост, против трети лица и тоа може да го прави со сите видови сопственички тужби:
 - ▶ тужба за поврат на стварта,
 - ▶ тужба за претпоставен сопственик,
 - ▶ тужба поради вознемирување на сопственоста,
 - ▶ делараторна тужба.

ЗПП предвидува

▶ тужба за
утврдува
ње

▶ -чл. 177
од ЗПП

▶ тужба за
главно
вмешување

▶ -чл. 188 од
ЗПП

Тужба за утврдување -чл. 177 ОД ЗПП

- ▶ Со оваа тужба тужителот може да бара судот да го утврди постоењето односно непостоењето на некое право или правен однос, или вистинитост односно неvistинитост на некоја исправа.
- ▶ Ваква тужба може да се поднесе кога тужителот има правен интерес за тоа.
- ▶ Тужбата за утврдување е деклараторна тужба.

- ▶ Тужба за главно вмешување-чл.188 од ЗПП
- ▶ Лицето кое во целост или делумно бара предмет или право за кое меѓу други лица веќе тече парница, може пред судот пред кој тече парницара да ги тужи обете странки со една тужба, се додека постапката не се заврши правосилно.

1) Тужба за главно вмешување

- ▶ има тогаш кога тужителот во целост или делумно бара предмет или право за кое меѓу други лица веќе тече парница, за што пред истиот суд пред кој тече парницата ги тужи обете странки со една тужба и тоа може да го стори се додека постапката не е завршена правосилно.
- ▶ Тужба за главно вмешување може да се поднесе, но и не мора .
- ▶ Тужителот може своето право да го оствари и со одвоена тужба.

ТУЖБИ ЗА БРИШЕЊЕ НА
ПРАВОТО НА
СОПСТВЕНОСТ

БРИСОВНИ ТУЖБИ

Тужба за бришење

Тужбата за бришење на запишаното во катастарот на недвижности предвидени се со одредбите од Законот за катастар на недвижности од 2015 година во чл.238.

Според одредбите од овој член-Секое лице кое има правен интерес може со тужба пред Управен суд да бара бришење на запишаното во катастарот на недвижности во рок од 3 години од издавањето на потврда за запишување, односно објавување на податоците за катастарот.

Ефектот на бришење на запишаното во катастарот на недвижности се состои во тоа што се враќа назад она што претходно е запишано.

Оваа тужба вообичаено е поврзана со тужбата од чл.152 од ЗСДСП и правниот ефект се состои во остварување заштита на правото на сопственост.

Законот за спречување и заштита од дискриминација во чл.36, воведува нов начин на заштита на правото на рамноправно постапување со воспоставување посебна индивидуална тужба.

▶ Тужба за утврдување на дискриминација (деклараторна-антидискриминациска)

▶ -тужба за надоместок на штета(кондемнаторна)

▶ тужба за забрана, односно пропуштање и

▶ -тужба за објавување на пресуда(публикациска)

УСТАВНА ТУЖБА

- ▶ Во законодавствата на сите поранешните ЈУ Републики е предвидена уставна тужба.
- ▶ Во Хрватска уставната тужба е регулирана со Уставот, Уставниот закон и Деловникот за работа на Уставниот суд. Се поднесува кога се исцрпени сите други домашни правни лекови.
- ▶ Во Словенија оваа тужба е воведена уште 1991 и за истата не се плаќа воопшто такса.

Во БиХ овој институт претставува последна инстанца на заштита на човековите права.

Во Србија е предвидена како уставна жалба до Уставен суд .

► Според показателите, уставната тужба е воведена во сите држави во регионот и се заснова на принципот на супсидијарност - принцип кој го бара Советот на Европа.

Кај нас организирани се експертски дебати дали треба да се воведе Уставна тужба.

Се прават анализи колку уставната тужба ќе ја подобри состојбата на заштита на човековите права и како таа би се одразила во судството.

Општиот заклучок е дека идејата е позитивна, но во пракса тешко се реализира.

Со уставната тужба граѓаните условно би дошле многу побрзо до правдата.

Колку воведувањето на уставната тужба ќе ја подобри состојбата за заштита на човековите права е прашање кое се наметнува пред македонскиот правосуден уставно – правен систем

Статистиката
покажува дека е
зголемен бројот на
апликации до ЕСЧП .

ДАЛИ ДА СЕ ВОВЕДЕ УСТАВНА ТУЖБА

- ▶ Доколку Македонија ја воведде Уставната тужба како ефикасен правен лек, сите апликанти пред да одат во Стразбург ќе бидат во можност да го искористат овој домашен правен лек
- ▶ Со тоа се дава можност Уставниот суд да ја ревидира ситуацијата на домашно ниво пред да се испрати во Стразбург.
- ▶ Со воведување на Уставната тужба граѓаните побрзо би дошле до правдата, отколку да чекаат со години во ЕСЧП.

Во судската практика се забележува често погрешна поставеност на тужбите.

Во таа насока не е наодмет да се укаже дека и адвокатите треба да настојуваат да се усовршуваат

СУДСКА ПРАКСА

ПРАВНО МИСЛЕЊЕ НА ВСРСМ

Барањето да се утврди непостоење на долг поради застареност на побарувањето, претставува барање за утврдување на факти и не може да се истакне со тужба за утврдување согласно одредбите од Законот за парничната постапка, ниту со таква тужба да се бара тужениот да биде задолжен нешто да стори, трпи или пропушти.

Сентенца на ВСРСМ за правен интерес

- ▶ Кога тужбеното барање се однесува на утврдување на непостоење на должничко-доверителски однос, не се работи за утврдување на факти, туку за барање за утврдување на непостоење на обврзувачки правен однос, за што тужителот има правен интерес за подесување на тужба.
- ▶ Пресуда Рев1.бр.170/16

Сентенца на ВСРСМ за правен интерес

- ▶ Во парничната постапка исправата може да биде предмет на испитување исклучиво по однос на нејзината вистинитост односно невивистинитост, односно да се утврди дали исправата потекнува или не потекнува од лицето кое е означено како нејзин издавач и дали е изменета нејзината содржина, а не да се испитуваат правните диспозиции содржани во исправата.

Сентенца на ВСРМ

Не е дозволена тужба со која се бара утврдување дека одредена недвижност била предмет на договор за продажба бидејќи со неа се бара утврдување на одреден факт, а не право или правен однос

СЕНТЕНЦА ВО БИЛТЕН НА АПЕЛАЦИОНЕН СУ БИТОЛА ОД 2017

Нема основ за примена на чл.177 од ЗПП и утврдување на правен интерес за поднесување на тужба, со која се бара судот да утврди постоење на договорен однос помеѓу странките, во ситуација кога тужителот бара утврдување на факти од конкретна договорна одредба од неспорно склучен договор. Ваквото барање претставува барање за утврдување на факт, а со утврдителна тужба не може да се утврдуваат факти.

Сопственичка тужба-сентенца на ВСРМ

Со пресуда со која се утврдува дека тужителот има право на сопственост на определен идеален дел од извесен предмет, судот ќе го задолжи тужениот предметот да му го предаде на тужителот во совладение за да може да го користи заедно со другите сосопственици сразмерно со својот дел.

Во таков случај извршувањето на пресудата ќе се состои во тоа што тужениот сосопственик-држател на предметот, кој е задолжен да го предаде предметот во совладение на тужителот, ќе биде принуден да му овозможи на тужителот совладение и понатаму заеднички ќе вршат совладение и ќе го користат предметот не повредувајќи си го правото еден на друг. (Решение на ВСРМ Гзз.бр. 36/86.

Сопственичка тужба-сентенца на ВСРМ

Секој сосопственик и секој заеднички сопственик има право на тужба за заштита на правото на сопственост на целиот предмет, во однос на трети лица и на правата кои произлегуваат од таквата сопственост. (Решение на ВСРМ Рев.бр. 544/93 од 22.06.93 г.)

ВИ БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО

Повелете со прашања

